

בדרו אמונה

במשנת מרן רשכבה"ג הדרך אמונה זללה"ה

שבת קודש לה': דברים מתורת רשכבה"ג מרן רבינו זצוק"ל בהלכות שבת

בהא דאם רגילים ליתן העירוב בבית ידוע אין לשנותו

שאלתי למו"ר זצוק"ל במ"ש בשו"ע ס"י שס"ו (סעיף ג') ואם רגילים ליתנו תמיד בבית קבוע אין להם לשנותו וליתנו בבית אחר מפני דרכי שלום. בכמה זימני מיקרי רגילים ואמר לי "שלוש פעמים" (ועי' בספרנו ענפי משה בהל' ועניני עירובין (סימן ע"א) ע"ש).

פת עירוב ששהתה במקפא ונפגם טעמה

שאלתי למו"ר זצוק"ל גבי פת עירוב שהיתה במקפא זמן רב ונפגם טעמה אי מיפסלה בהכי, ואמר לי דאם נתעפש פסול, וזה לא משנה אם זה טעים או לא טעים, ובאם זה ראוי לאכול אפשר (ועי' בספרנו ענפי משה בהל' ועניני עירובין (סימן פ"ו) מ"ש בזה).

צוה"פ בעמודי חשמל וטלפון

שאלתי למו"ר זצוק"ל אם אפשר לסמוך על צורת הפתח בעמודי חשמל וטלפון ואמר לי דזה שאלה (ועי' בספרנו ענפי משה בהל' ועניני עירובין (סימן מ"ח) מ"ש בזה).

עירובי חצרות בפת של גויים

שאלתי למו"ר זצוק"ל אם אפשר לערב (עירובי חצרות) בפת של גויים וא"ל דזה שאלה ונו"נ בזה וסוף דבר אמר לי "אם יש מחמירים זה לא כדאי" (ועי' בספרנו ענפי משה בהל' מאכלי עכורים (סימן י"ט) משי"כ בזה, ע"ש).

סעודה שלישית קודם מנחה

שאלתי למו"ר זצוק"ל אם אפשר לעשות סעודה שלישית קודם מנחה ואמר לי "מסתמא לא ראוי".

שתיות יין בסעודה שלישית

שאלתי למו"ר זצוק"ל אם צריך לשתות יין בסעודה שלישית (עי' ברמב"ם הל' שבת פ"ל ה"ט) ואמר לי שכן ושאלתי אם יש שיעור מסויים לשתיה זו ואמר לי "אין שיעור". ועי' נמי בספר תפארת ההלכה הל' שבת (עמוד ר"י) מ"ש בזה ממו"ר זצוק"ל, ע"ש.

לכוון בסעודה שלישית עבור מלוה מלכה

שאלתי למו"ר זצוק"ל אם בסעודה שלישית שנמשכה עד שחשכה יכול להוסיף ולאכול ולכוון שיהיה זה עבור סעודת מלוה מלכה ואמר לי "לא".

העומד בשמו"ע ושומע הבדלה

שאלתי למו"ר זצוק"ל אודות מי ששומע הבדלה באמצע תפילת שמונה עשרה ומכוון לצאת ידי חובת הבדלה אם יוצא בזה והשיבני שיכול להיות שיצא, והוסיף ואמר (שאינו יודע) אם זה לכתחילה, אבל בדיעבד (מסתמא) יצא.

השומע קדיש והבדלה ביחד

שאלתי למו"ר זצוק"ל במי ששומע קדיש ותוך כדי כך שומע גם כן הבדלה האם יוצא ידי חובה בזה, ואמר לי "אי אפשר לשמוע שתי דברים ביחד". [פתחי חיים]

כשאין לו חמין לרחוץ בער"ש אם ירחץ בצונן

שאלתי למו"ר זצוק"ל במי שאין לו מים חמים לרחיצה בערב שבת אם יש לו לרחוץ בצונן, ואמר לי "אם לא בחמין לפחות בצונן".

הזזת תנור שנפל אחריו דבר חשוב בשבת

שאלתי למו"ר זצוק"ל אם מותר להזיז בשבת תנור שנפל מאחוריו דבר חשוב, ואמר לי דזה מוקצה. ושאלתי באופן שנצריך להדבר החשוב אי שרי להזיזו מדינא דלצורך מקומו, ואמר לי דככל מוקצה ושאלתי אם לפי"ז יהי מותר וא"ל דיש פעמים שמותר.

ועי' נמי בספר אשיחה (ח"א, עמוד ש"ל) דנשאל מו"ר זצוק"ל בהיכא דנפל ספר קודש מאחורי המקרר בשבת קודש אם מותר להזיז את המקרר בכדי להגיע אל הספר ולהרימו מפני כבוד הספר והשיב "כלי שמלאכתו לאיסור מותר לטלטל לצורך גופו ומקומו", ע"ש.

טלטול תפילין בשבת מחשש גניבה

שאלתי למו"ר זצוק"ל בעובדא דהוי בבחור שטלטל בשבת תפילין במרפקיו דחשש שיגנבום ואמר לי "התפילין זה מוקצה ואסור בטלטול, זה הלכה שכתובה בשלחן ערוך", ושאלתי אם התפילין לא מיקרי כתכשיט ואמר לי "זה לא תכשיט, זה מוקצה" (ועי' בספר דעת נוטה הל' תפילין (תשובה תי"ג ואילך) ואכמ"ל).

אם מותר בשבת להשוות מחירי מוצרים שפורסמו בעיתון שאלתי למו"ר זצוק"ל במה שאין לקרוא בשבת בעיתון פרסומות של חנויות המוכרות מוצרים ויש כיתוב תחת המוצרים דיש לעיין באופן שכבר קנה המוצר ורק רוצה להשוות המחירים אם מותר הדבר ואמר לי "כנראה שלא ראוי".

הליכה תחת ענפי אילן בשבת

שאלתי למו"ר זצוק"ל אם יש חשש ללכת תחת ענפי אילן בשבת מחמת שמפסיק יניקת הענפים, ואמר לי דלא וטעמא דינוק מן הצדדין.

תשלום דמי ועד בית כשגר בבנין של מחללי שבת רח"ל

שאלתי למו"ר זצוק"ל באופן שגר בבנין של מחללי שבת רח"ל אם מותר לשלם דמי ועד בית מאחר שבכספו קונים מנורות ומדליקים אותם בשבת רח"ל, ואמר לי מו"ר זצוק"ל שאשאל זה למו"ר מרן רשכבה"ג הגרא"ל שטינמן זצוק"ל ועי' בספר שפתי איל שזכינו להו"ל מתורת מו"ר מרן הגרא"ל זצוק"ל (עניני שבת, ס"ק נ') דהבאנו דהשיבנו דמסתמא (מותר) וע"ש בכל זה.

אם הוצאות העירוב הוו בכלל הוצאות שבת

שאלתי למו"ר זצוק"ל אם הוצאות העירוב ואחזקתו הוי לי בכלל הוצאות שבת ואמר לי שכן. ועי' מאי דנו"נ בזה קמיה בספרנו ענפי משה בהלכות ועניני עירובין (סימן ע"ח) ע"ש.

ומוסיף בשער הציון בשם החיי אדם (בהלכות יום כפור) כי זה **חיוב יותר מלימוד המשניות.**

למה זה יותר ממשניות, כי א"א לקנות תורה בלי יראת שמים, **ההתחלה והבסיס כדי לזכות לתורה זה יראת שמים**, ראשית חכמה יראת ה', כדי לקבל את התורה ולזכות לחכמה קודם כל צריך את הבסיס של יראת שמים, אחרי זה התורה עצמה גם כן מביאה יראת שמים, אבל קודם כל צריך להתחיל עם יראת שמים ואחרי זה חכמה, והחכמה שוב מביאה את האדם למדרגות ביראת שמים.

רבי אלחנן אומר בספר קובץ הערות [בסוף הספר יש לו שם קצת עניני אגדה], יש פסוק בקהלת סוף דבר הכל נשמע את האלוקים ירא ואת מצוותיו שמור כי זה כל האדם, אומר רבי אלחנן כתוב כאן זה כל האדם - **היראת שמים זה כל האדם.**

באים לומר פה שלא נחשוב שיש את האדם ויראת שמים זה מעלה נוספת על האדם, בא הפסוק ואומר שאינו כך, אלא זה כל האדם, **החפצא של האדם זה לפי היראת שמים שלו, כמה שאדם יותר ירא שמים אז יותר אדם**, כמה שפחות יראת שמים הוא פחות אדם, הדרגה של האדם שלו נקבע לפי יראת שמים, זה כל האדם.

רבי אלחנן מביא שכתוב בזוהר, כשהקב"ה אמר בששת ימי בראשית 'נעשה אדם' למי אמר 'נעשה', רש"י אומר שאמר לפמליה שלו, אבל בזוהר כתוב שהוא אמר נעשה עם כל בעלי החיים, כל הבעלי חיים יעשו את האדם, שהאדם מורכב מתכונות של כל בעלי החיים שבעולם, יש אלפי סוגי בעלי חיים, עופות בהמות ושרצים, מליוני מינים, הקב"ה אומר לכל הבריאה, בראתי שור בראתי כבש, בהמה דקה בהמה גסה, עופות, טהורים וטמאים.

כל אחד ואחד יכניס מהתכונות שלו באדם, **היצירה של האדם מורכבת ממגוון תכונות של כל בעלי החיים בעולם, ממילא יש לאדם את העז כנמר, את הקל כנשר, כל התכונות יש לאדם**, והנה נתאר לעצמינו אריה בלי שרשרת, הרי הוא מסוכן שאין כמותו, ומהוה סכנה עצומה, אריה נמר דב וכל שאר החיות הטורפות, הרי זה ממש סכנת נפשות, ולכן סוגרים אותם עם שרשרת.

והנה האדם יותר מסוכן מהם שהרי יש לו את כל הטבעים, ואת כל התכונות של כל בעלי החיים בעולם, ועוד יותר מזה שיש לו גם את השכל והדעת, מה שאין לבעל חיים, **אז אין לך בריה מסוכנת יותר מאדם, מהי ההגנה והיכן השרשרת של האדם כדי שלא יהיה מסוכן, שלא יזיק לזולתו, שיועיל לבריאה, - היראת שמים**, כשיש יראת שמים ע"ז הוא מתגבר על הטבעים שלו, רק אין יראת אלוקים והרגוני,

אומר רבי אלחנן מה זה רק אין יראת אלוקים, מה זה רק, ומסביר היו חכמים גדולים, היה הרבה דרך ארץ וחכמה, אבל היה חסר את היראת שמים, ואם חסר את היראת שמים אז אם יש תאוה, אין לך משהו שגודר בפני תאוה.

הדים רבים בהיכלי התורה והישיבות עם פתיחת מחזור חדש בלימוד יומי בספר הקדוש ארחות יושר במסגרת תכנית "מדובבי שיח" שע"י מכון שיח אמונה, לע"נ רשכבה"ג רביה"ק מרן שר התורה זצוק"ל שנפתח בשבוע שעבר בהיכלי הישיבות הקדושות.

ועם קבלת בחרדת קודש וביראת הכבוד מכתב החיזוק וברכה מרבינו מרן פאר הדור הגרבי"ד פוברסקי שליט"א ראש ישיבת פוניבז' שכתב בארוכה דברים נלהבים בחשיבות הלימוד בספר הקדוש ארחות יושר ספרו של רשכבה"ג מרן רביה"ק זצוק"ל שכתב לצורך הדור וחיזוקו, וברך כי **יתברכו המתאמצים בזה להתגדל בתורה לגאון ולתפארת**, ודברי חיזוק והברכה מרבינו מרן פוסק הדור הגר"י זילברשטיין שליט"א שמסר לנציגים בהיכלי הישיבות שהגיעו למעון קדשו לקבלת חיזוק וברכה, כפי שהבאנו בהרחבה כאן בגליון בשבוע שעבר.

וביום חמישי שעבר נערך בהיכל ישיבה קטנה היכל מרדכי - צעירים החדשה, מעמד מרומם בראשות בנו חביבו של רביה"ק זצוק"ל - הגאון רבי יצחק שאול קניבסקי שליט"א מח"ס בר גיבול. נכד רביה"ק זצוק"ל - הגאון רבי אליעזר שטינמן שליט"א רב קהילת בית אהרן מזרח פרדס כץ ומר"י תורת דוד, וראשי ורבני הישיבה לפתיחת התכנית בישיבה, ובמעמד תלמידי הישיבה, יצויין כי בישיבה עם פתיחת התכנית נמסר בהיכל הישיבה לאחר תפילת שחרית שיעור יומי בהספק בארחות יושר, ע"י רה"י הג"ר צבי לבקוביץ שליט"א

במעמד נשאו דברים לחיזוק וביסוס התכנית מדובבי שיח בישיבה: רה"י הג"ר צבי לבקוביץ שליט"א, ומשגיח הישיבה הג"ר יצחק מתיוס שליט"א.

הגאון רבי אליעזר שטינמן שליט"א נשא במרכז המעמד דברים נרגשים, ולתועלת הרבים להלן הדברים:

ברשות הראש ישיבה, ברשות דודי הגאון רבי שאול, ברשות יתר הרבנים והציבור הקדוש נמצאים פה לחזק את המוסר ולחזק את היראת שמים.

המשנה ברורה כותב בסימן א', **צריך כל אדם לקבוע ללמוד ספרי מוסר אם מעט אם הרבה**, מה הכוונה אם מעט ואם הרבה, הכוונה שכל אחד צריך להרגיש לפי מה שהוא צריך, יש כאלה שצריכים קצת, ויש כאלה שצריכים הרבה, והתבלין כנגד היצר הרע זה מאמרי חז"ל, תוכחת מאמרי חז"ל זה התבלין נגד היצר הרע, כל אחד ואחד יש לו יצר הרע.

והמשנ"ב כותב שם בתוך דבריו - 'וכל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו', שלא יבוא מי שיגיד, לי זה לא קשור, אני לא חייב, אני כל כך גדול שאני לא צריך את המוסר, אדרבא לפי הגדולה של האדם ככה יצר הרע יותר מנסה להפיל אותו, **אז כל אחד ואחד צריך ללמוד מוסר.**

כלומר הצורך והתועלת של היראת שמים, זה לא מעלה בעלמא, תוספת מעלה, זה לא יתרון הכשר, זה עצם החפצא של האדם.

והנה כל אדם רוצה להיות אדם השלם, וצריך לדעת שלפי יראת שמיים שאדם משקיע בעצמו, כמה שאדם גדל ביראת שמים, כמה שמתרומם ביראת שמים, ככה הוא גדל להיות אדם.

סבא שלי רשכבה"ג מרן הרב שטינמן זצוק"ל היה תמיד אומר מי שגדל בתורה, וביראת שמים הוא נשאר נמוך - הוא כמו בעל מוס שיש לו יד אחת ארוכה ויד אחת קצרה, אדם משולב מהחכמה ויראת שמים יחד, כמה שאדם גדל בתורה כך באותו מידה הוא חייב להיות גדל ביראת שמים, אם לא, זה כמו יד אחת קצרה ויד אחת ארוכה, עינו אחת קטנה עינו אחת גדולה, זה אחד מבעלי מומים של פרשת אמור, זה מוס, אדם צריך להיות מאוזן בכל המעלות באותה המדרגה, בחכמה ויראת שמיים שלובים ביחד, אם אין יראה אין חכמה, אם אין חכמה אין יראה, הכל ביחד.

עוד ווארט אני רוצה להגיד בשם מרן הרב שטינמן זצוק"ל שאמר כך, הקב"ה כשברא את האדם, יצר בו תכונה נפלאה, - שירגיש כשהוא רעב, שירגיש כשהוא צמא, יש אנשים שלא מרגישים, זה נורא ואיום, הוא לא יודע מתי לאכול, ופתאום הוא יכול למות, אם חסר את האוכל, חסר את התזונה של האדם, הוא יכול למות או לכל הפחות להפגע.

ולכן הקב"ה הטביע באדם שירגיש את הרעב, ואת הצמא, אחרי זמן מסוים שאדם לא אוכל הוא מרגיש פתאום רעב, כדי לענות על הצורך הזה הוא הולך לאכול, אם אדם לא היה מרגיש רעב, היה יכול לעבור כמה ימים שאין לו זמן או תאבון לאכול, לא היה בוער לו לאכול, הוא בסוף היה נופל ומת, הקב"ה ברא את האדם באופן שירגיש את הצורך, ברא באדם את הטבע של הרעב שירגיש את הצורך באכילה, את הטבע של הצמא שירגיש את הצורך בנוזלים, שהגוף צריך אותם.

אותו דבר הקב"ה ברא באדם את היסורים, למה, כי אם יש לאדם איזה מחלה, אם לא יהיה לו יסורים, הוא לא ידע שצריך לפנות לרופא לבקש תרופה, טוב לו, הוא לא מרגיש שום בעיה, הקב"ה ברא באדם שיהיה לו יסורים, שיש יסורים לאדם הוא יודע שיש לו מחלה, ואז צריך ללכת לרופא לטפל, וכמובן להתפלל ולבקש ברכה מצדיק כדי להנצל, אם לא היה את היסורים, לא היה מרגיש בכלל שיש לו את הבעיה, והוא לא היה יודע במה צריך לטפל.

המשיך מרן הרב שטינמן ואמר, ברוחניות זה לא ככה, הקב"ה לא ברא באדם איזה צורך טבעי שהוא מרגיש - חסר לי היום איזה סוגיא או איזה 'תוספות', היום לא למדתי מספיק, חסר לי היום את היראת שמים, חסר לי את התפילה, אדם שלא מתפלל הוא מרגיש משהו טבעי שחסר לו משהו?, הוא לא מרגיש, אדם לא מרגיש.

הקב"ה לא ברא את האדם עם דחף פנימי שירגיש איזה צורך ברוחניות, אפי' שזה המזון הרוחני של הנשמה, שהרי כמו שיש מזון גשמי של האדם יש מזון רוחני של הנשמה, המזון הרוחני זה התורה והמעשים טובים, אבל אדם לא מרגיש את זה, לכן הקב"ה נתן אפשרויות לאדם להזכיר לו את הצורך ביראת שמים בתורה ובתפילה,

מה הדברים האלה?, בגמ' במנחות וברמב"ם, כתוב כמה דברים המזכירים לאדם את הקב"ה, הציצית והתפילין, אדם שהולך עם ציצית ויראתם אותו וזכרתם', הוא רואה שיש לו ארבע כנפות ולהם ארבע ציציות, הוא נזכר תכלת דומה לים, ים דומה לרקיע רקיע דומה לכסא הכבוד.

הוא נזכר שיש הקב"ה שיש כח אחד שהוא מעל כולם, מלך מלכי המלכים שהכל על פיו, הוא ברא והכל הוא עושה והוא מצווה ואנחנו עבדיו, אדם שלובש תפילין, (זה פרשת השבוע) מה כתוב בתפילין?, שמע והיה אם שמוע, וכו', עול מלכות שמים ועול מצוות, ובזמן שאדם אין לו ציצית ותפילין מה מזכיר לאדם?, מצוות מילה, שיש אות חקוק על בשרו.

אבל יש עוד משהו שמזכיר לאדם, גם אם אדם לא לובש לא ציצית ולא תפילין וח"ו אפילו לא נימול, וזה מה שלפעמים הקב"ה עושה איזה מהפכה בעולם, עושה איזה עונש גדול, בחלק מהעולם רואים פתאום הרבה מתים בבת אחת, זה בשביל שהציבור יזדעזע ויקחו מוסר.

כתוב בפסוק 'הכרתי גוים נשמו פינותם אמרתי אך תראי אותי תיקחי מוסר', הקב"ה עושה את זה בשביל לזעזע את האדם, להזכיר לו שלא באנו לפה בשביל לאכול ולשתות, אדם מגיע לפה בשביל לעבוד את הקב"ה, האדם לא נברא אלא להתענג על ה' ולהנות מזיו שכיתנו, אדם לפעמים שוכח למה הוא נמצא כאן בעולם.

הקב"ה עושה לפעמים תזכורת, אם אדם לא מספיק לו הציצית והתפילין והמזוזה בפתחו, והציצית בבגדו והתפילין בראשו והמילה בבשרו, אז לפעמים שולח תזכורות אחרות כמו שאמרנו.

אבל מי שלומד מוסר, מי שלומד יראת שמים הוא מזכיר לעצמו כסדר, כל יום ויום הוא מזכיר לעצמו, את חובת האדם מול הקב"ה, מה הוא צריך לעשות, הוא עושה חשבון הנפש כל יום לפני שהוא הולך לישון, חמש דקות לפני שהולך לישון, כך כתוב בספרים, עושה חשבון לעצמו, איך התקדמתי היום אולי יש איזה משהו שלא הייתי בסדר שמא צריך לבקש מחילה מחבר אם פגעתי בו, אולי התרופפתי באיזה מצווה, וגם מצד שני, אם התחזקתי, אז צריך לשמר את החיזוק.

והעיקר לחיות עם חשבון הנפש, כמו שאדם יש לו חנות אז כל הזמן הוא מחזיק רואה חשבון, שעושה חשבונות, אם אני מרוויח או מפסיד, אם אני מפסיד כמה חודשים, אז צריך לסגור את החנות, זה לא שווה להפסיד כל הזמן, אם אני מרוויח צריך לחשוב אולי להרחיב את החנות, עכ"פ לחיות עם חשבון, זה הענין של המוסר, חשבון הנפש והיראת שמים.

זכינו ב"ה ויש הרבה הרבה ספרי מוסר אבל הספר מוסר שמותאם לדורנו אנו באופן מיוחד - זכינו שהסבא מרן רבן של כל בני הגולה זצוק"ל כתב ספר במיוחד לדורינו, הוא כותב בהקדמה שלפי השאלות שבאו אליו, לפי הניסיונות של הדור שהוא רואה, לפי סוגי השאלות ובעיות שמכיר אותם שהגיעו לפתחו, הוא ראה על איזה דברים צריך לענות, איזה בעיות יש, יש פרק שלם על שמחה של מצווה, לעורר את השמחה במצווה, לעשות את המצוות בשמחה, לא לעשות בצורה יבישה את המצוות, אלא עם דביקות עם התלהבות, עם חיות. ועוד יש שם בסוף הספר פרק ענק על תפילה.

אני חייב לעצור פה, להגיד משהו, הנה לא מזמן ראיתי איזה אברך שהתחתן לאחרונה, וראיתי שהתפילה אצלו משהו מיוחד, התחתן לפני חודש חודשיים אולי לכל היותר, ואני מתפלל איתו במנין, אני רואה שהוא מגיע רבע שעה לפני התפילה, בנחת מניח טלית ותפילין, ומתחיל להגיד את

הפסוקים והקרבנות קודם, וכל הזמן עם ריכוז בתפילה, לא יוצא לשום מקום ולא מסתובב על המקום, לא לוקח ספר לעיין, טוב לו עם התפילה הוא מדבר עם הקב"ה בכזה ריכוז, איזה נעימות יש לו לדבר עם הקב"ה, כל כך מרגיש עומד לפני המלך, יוצא אחרון מבית הכנסת, חולץ את התפילין והטלית אחרי כל התפילה, השתוממתי ככה אברך צעיר, וכך התפילה אצלו כל כך חשובה ומשקיע בזה.

והנה הזדמן לי לדבר עם אבא שלו, שיבחתי אותו בפני אבא שלו, אמרתי לאבא שלו, הבן שלך כל כך מיוחד אני מעריך אותו, אני לא יודע איך הוא בלימוד, אבל את התפילה שלו אני זוכה כל יום לראות, לפני התפילה אחרי התפילה בתוך התפילה איזה תפילה מרוממת.

אז הוא אמר לי, שכשהוא הגיע לשיבה קטנה אז היה שם סדרת ועדים שאמר המשגיח בנושא תפילה, זה כל כך תפס אותו, וועדים ברוממות התפילה, כמה שאדם יכול להשיג בתפילה, מה זה תפילה, כמו שהמסילת ישרים מרחיב להסביר מה זה תפילה שאדם עומד לפני הקב"ה, איזה זכות איזה אושר, לעמוד לפני הקב"ה לדבר עמו כדבר איש אל רעהו, לספר לו מה מעיק עליך, מה אתה מבקש ממנו שיעשה, מה לא טוב לך, מה אתה רוצה עוד, ולשבח אותו ולקלס את הקב"ה, להודות לו על מה שכבר היה, מה שכבר נתן לנו.

והוא כל כך התחבר לתפילה עד היום, משנות הבחורות של ישיבה קטנה, וכל שנות הישיבה גדולה וגם לאחר שהתחתן, נשאר לו כל הזמן הכח של התפילה כל כך חזק, זה אצלו הבסיס של היום, מתחיל את היום בתפילת שחרית כל כך חזקה, אין פלא שאחר כך ממשיך כל היום עם הלימוד עם השטייגן אותו דבר, כמו שכתוב באגרות החזון איש, **התורה והתפילה זה ביחד, כרוכים ירדו מהשמים**, אם אין תורה אין תפילה, אם אין תפילה אין תורה.

אז יש בסוף הספר ארחות יושר תראו פרק ארוך בחלק ההלכתי של תפילה, וגם בחלק המוסרי של תפילה כמה גדול כח התפילה, להחשיב את התפילה, כמה זה חשוב, הרבה הרבה חלקים נוספים בענינים שונים יש שם, בענין תורה, בענין דאגה ופחד, הרבה הרבה חלקים בדברים חשובים שצריך לדעת כל בחור.

זה זכות לבחור שיהיה לו קביעות בספר הקדוש הזה כמו שאמרנו, כמו שהראש ישיבה קודם אמר, זה באמת ממש מתאים בדיוק לדור שלנו על שלל בעיותיו, על האתגרים שיש לדור, **לכל אחד ואחד על הקשיים שיש לו, הוא עונה, כל אחד יכול למצוא שם פתרון לספיקות שלו ולכל הבעיות שלו**, פרק אחרי פרק, תלמדו את זה.

וזה כל כך מפליא בגלל שכמעט הכל שם זה לשונות הקדושים של מאמרי חז"ל שהוא כתב אותם מהזכרון מסתמא, הכל עוד ועוד כמו שכתוב בדיוק בחז"ל, והמילים של חז"ל יכולים לעשות חריש עמוק בנפש, ולרומם את האדם ביראת שמים, ובתורה.

ה' יעזור באמת, אני רוצה לברך את כל הבחורים ואת הראש ישיבה שהצליח להעמיד פה ב"ה ישיבה כמו שאני רואה ישיבה לתפארת, בחורים נפלאים, שחזות הכרת פניהם מעידה בהם שהם עמלים בתורה ויראת שמים, ורק רוצים לגדול עוד.

וזה עוד נדבך בגדילה של הבחור שיוכל לצמוח ע"י לימוד בספר הזה, שהוא מיישר את ארחות האדם, מיישר את האדם, אלוקים עשה את האדם ישר, אדם רק צריך להמשיך בישרות, אדם שהוא ישר, אז הכל אצלו ישר, התורה התפילה המעשים טובים, הכל ישר, ארחות יושר מכוון את האדם, לדרך הנכונה כפי שצריך, בכל פרק ופרק מה שצריך שם.

אני רוצה להודות למארגנים של הענין שדואגים גם לתגמל מה שצריך, כדי שיהיה קצת מתן שכרה בצידה, כדי שיהיה קצת משהו תשובה נגד היצר, אבל הסיפוק העיקרי זה לא הדברים הצדדים האלה, **הסיפוק העיקרי זה כל מי שילמד עוד פרק ועוד פרק להתחבר לדברים ויראה את היופי את האושר את המתיקות של דברי חז"ל בכל דבר ודבר**, הוא מביא שם פרק על רוח הקודש, תראו, פרק אחרי פרק, מי שיקח את הספר הזה לידים שלו הוא כבר לא יניח אותו מידי, עוד ועוד פרטים ודברים שכל כך חשובים לכל בחור ובחור, ולכל אדם באופן כללי, כ"ש לכל בחור ובחור.

הפסוק אומר כחיצים ביד גיבור כן בני הנעורים, הנערות, הזמן הזה של הנערות של בחור זה כל כך חשוב, כחיצים ביד גיבור, שמעתי פעם לבאר, אדם זורק חץ, חץ הולך למרחקים שתי קילומטר שלוש קילומטר, קילומטרים רבים, אם אני מכוון אותו ישר, הוא הולך קילומטרים בדיוק לכיוון הזה, אם אני מזיז מילימטר אז אחרי מרחק מסוים כבר ההפרש הוא ענק, הפרש בין ישר לסטייה של מילימטר אחד, שכשזה הולך רחוק, אז שם זה כבר מתרחק לקילומטרים רבים, כחיצים ביד גיבור כן בני הנעורים, **זה צריך לדעת שהימים של בחורות זה עושה כזה חריש בנפש, חנוך לנער על פי דרכו.**

בזמנים אלה אדם קונה את המעלות, בונה את התורה והיראת שמים, קונה את זה כ"כ חזק להיות קנין בנפשו, שאחרי זה גם כי יזקין לא יסור ממנו, אבל אם תהיה עכשיו סטייה קלה מהישרות זה יורגש אח"כ לשנים רבות, בזמנים האלה קונים את הישרות, זה כמו דיו שחור על גבי נייר לבן, המעלות שקונים עכשיו זה ילווה אתכם הרבה שנים.

כדאי לכם להשקיע בשנים האלה, השנים הכל כך יפות, השנים הצעירות ללא הדאגות, אפשר להשקיע את כל הראש בתורה, את כל הראש ביראת שמים, ולגדול בעז"ה יראי שמים צדיקים ותלמידי חכמים גדולים, מרן הרב שטיינמן זצוק"ל תמיד כשהיה מברך את אלו שהיו באים לברכה היה אומר תהיה ירא שמים ותלמיד חכם, לא תלמיד חכם וירא שמים, אלא ירא שמים ותלמיד חכם כי ראשית חכמה יראת ה', אם תהיה ירא שמים יש סיכוי שתהיה תלמיד חכם.

תהיו בעז"ה יראי שמים ות"ח לתפארת כלל ישראל, לעשות נחת לראש הישיבה שמשקיע, לרבנים שמשקיעים פה את כל נשמתם בישיבה, ה' יעזור באמת שנזכה כולנו לראות בנינו ובני בנינו, תלמידינו, כל הבחורי ישיבות ואת כל עם ישראל עולים במעלות התורה והיראה.

ממשיכים להתחזק ביתר שאת בתורה ובתפילה

לרפואת הגאון הגדול רבי ברוך בן צביה ויסבקר שליט"א ר"י בית מיתתיהו.

ו"ל ע"י מכון "דרך אמונה" בקול ובכתב - קו דרך אמונה: 0799-211-666 לקבלת הגיליון במייל: a0799211666@gmail.com

גיליון מובא מידי שבוע במסגרת חוברת אוצר הפרשה, גליונות מרבותינו זצוק"ל ושליט"א ניתן לקבלו במייל - a169258235@gmail.com